Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0326

Odnosi med EU in Saudovo Arabijo

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. decembra 2025 o odnosih med EU in Saudovo Arabijo (2025/2082(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju členov 205–222 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),

– ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Saudovi Arabiji, zlasti tistih z dne 25. oktobra 2018 o umoru novinarja Džamala Hašodžija na saudskem konzulatu v Istanbulu[1], z dne 11. februarja 2021 o humanitarnih in političnih razmerah v Jemnu[2] in z dne 8. julija 2021 o smrtni kazni v Saudovi Arabiji, zlasti primera Mustafe Hašema Al Darviša in Abdulaha Al Hovajtija[3],

– ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 18. maja 2022 o strateškem partnerstvu z Zalivom (JOIN(2022)0013) in sklepov Sveta z dne 20. junija 2022 v zvezi s tem,

– ob upoštevanju mandata Sveta za začetek pogajanj o individualnih sporazumih o strateškem partnerstvu z državami Sveta za sodelovanje arabskih zalivskih držav (Svet za sodelovanje v Zalivu (GCC)) oziroma Kraljevino Bahrajn, Državo Kuvajt, Sultanatom Oman, Državo Katar, Kraljevino Saudovo Arabijo in Združenimi arabskimi emirati,

– ob upoštevanju skupne izjave s prvega vrha EU-GCC z dne 16. oktobra 2024,

– ob upoštevanju skupne izjave z 29. skupnega sveta in ministrskega srečanja GCC-EU z dne 6. oktobra 2025,

---

1 UL C 345, 16.10.2020, str. 67.
2 UL C 465, 17.11.2021, str. 126.
3 UL C 99, 1.3.2022, str. 185.

– ob upoštevanju priporočila za sklep Sveta o novih pogajalskih smernicah za regionalni sporazum o prosti trgovini in dvostranske sporazume o prosti trgovini z državami Sveta za sodelovanje arabskih zalivskih držav oziroma Kraljevino Bahrajn, Državo Katar, Državo Kuvajt, Sultanatom Oman, Kraljevino Saudovo Arabijo in Združenimi arabskimi emirati (COM(2025)0194),

– ob upoštevanju dogovora o sodelovanju med Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD) in ministrstvom za zunanje zadeve Kraljevine Saudove Arabije, podpisanega 3. oktobra 2021,

– ob upoštevanju četrtega dialoga o človekovih pravicah med EU in Saudovo Arabijo, ki je potekal 20. decembra 2024 v Riadu,

– ob upoštevanju globalnega režima sankcij EU na področju človekovih pravic, uvedenega decembra 2020,

– ob upoštevanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic, sprejetih leta 2004 in revidiranih leta 2008,

– ob upoštevanju poročila skupine strokovnjakov OZN za geografska imena z dne 8. aprila 2025 o Kraljevini Saudovi Arabiji (2025/169/CRP.169),

– ob upoštevanju Konvencije OZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk z dne 18. decembra 1979,

– ob upoštevanju člena 55 Poslovnika Evropskega parlamenta,

– ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A10-0230/2025),

A. ker je Saudova Arabija ključna dvostranska in regionalna partnerica EU; ker je pomembno to sodelovanje poglobiti v smeri strateškega partnerstva, katerega cilj bi bil okrepiti dvostranske odnose in spodbujati sodelovanje v različnih sektorjih, vključno z obrambo, kulturo in inovacijami, predvsem pa v energetiki;

B. ker je Saudova Arabija 17. največja trgovinska partnerica EU na svetu in ker je EU največja tuja vlagateljica v Saudovi Arabiji;

C. ker sta Saudova Arabija in Kitajska v zadnjem desetletju stkali tesnejše vezi v okviru saudskega projekta Vizija 2030, Saudova Arabija pa je postala največja prejemnica naložb kitajske pobude En pas, ena pot, vključno z naložbami v strateško infrastrukturo, kot so pristanišča in digitalna omrežja; ker je Kitajska od leta 2019 glavni kupec surove nafte iz Saudove Arabije; ker sta Saudova Arabija in Kitajska z ustanovitvijo skupnega odbora na visoki ravni in pododborov leta 2016 poglobili sodelovanje na področju zunanje politike, varnosti, energije, trgovine in tehnologije;

D. ker Saudova Arabija poglablja odnose z Indijo, zlasti s projektom gospodarskega koridorja med Indijo, Bližnjim vzhodom in Evropo (IMEC), katerega cilj je izboljšati povezljivost med Azijo in Evropo prek Arabskega polotoka;

E. ker Saudova Arabija utrjuje svoj status zaupanja vrednega regionalnega posrednika in ključnega mednarodnega akterja in je odločilnega pomena, da to počne ob polnem spoštovanju in spodbujanju človekovih pravic in mednarodnega prava;

F. ker Meddržavno sodišče obravnava zadevo o uporabi Konvencije o preprečevanju in kaznovanju zločina genocida v Gazi (Južna Afrika/Izrael), ki jo je 29. decembra 2023 predložila Južna Afrika,

G. ker Saudova Arabija krepi dialog in sodelovanje z EU na področju človekovih pravic;

H. ker je spodbujanje spoštovanja človekovih pravic in mednarodnega prava v zunanji politiki, vključno s trgovino, pogodbena obveznost EU iz členov 3 in 21 Pogodbe o Evropski uniji (PEU);

I. ker je Odbor OZN za odpravo diskriminacije žensk v svojih ugotovitvah o Saudovi Arabiji iz oktobra 2024 izrazil zaskrbljenost zaradi zakoreninjenih diskriminirajočih praks, nadlegovanja aktivistk in širšega učinka kazenskih ukrepov, vključno z uporabo smrtne kazni;

J. ker bo naslednji vrh EU-GCC, ki bo leta 2026 v Riadu, ključnega pomena za nadaljnjo širitev odnosov med EU in Saudovo Arabijo ter izboljšanje sodelovanja pri osrednjih vprašanjih obojestranskega interesa;

Dvostranski odnosi med EU in Saudovo Arabijo

1. želi izpostaviti pozitivno sodelovanje med EU in GCC kot dvema od vodilnih akterjev v širšem Sredozemlju na vrhu EU-GCC v letu 2024; potrjuje, da namerava EU utrditi dvostranske odnose z vsemi partnericami GCC s sporazumi o partnerstvu, ker ni pravno zavezujočega okvira za dvostranske odnose med EU in Saudovo Arabijo, s čimer bi se sprostilo potencialno globlje in širše sodelovanje na področjih, kot so zunanja in varnostna politika, pravosodje in kazenski pregon, trgovina in naložbe, energija in podnebje, digitalna preobrazba, okolje, raziskave in inovacije, umetna inteligenca, povezljivost, digitalno upravljanje, izobraževanje, kultura, mladi in medosebni stiki, ter spodbudile reforme človekovih in delavskih pravic v državah GCC;

2. pozdravlja visoko stopnjo usklajenosti in sodelovanja med Saudovo Arabijo in EU na področju zunanje in varnostne politike;

3. poudarja potencial za nadaljnje gospodarsko sodelovanje med EU in Saudovo Arabijo na področju trajnostne energije, kritičnih surovin, informacijske tehnologije in podjetništva, pri čemer ugotavlja, da je njuno gospodarsko sodelovanje temelj dvostranskih odnosov; poziva, naj se sodelovanje med EU in Saudovo Arabijo na teh področjih poveča; podpira skladnost Saudove Arabije z zakonodajo EU o potrebni skrbnosti pri sklepanju gospodarskih ali poslovnih poslov s podjetji, ki so v lasti sklada Saudove Arabije za javne naložbe ali so z njim povezana;

4. poudarja, da bi morala poglobitev sodelovanja med EU in Saudovo Arabijo na področjih energije in trgovine okrepiti strateško avtonomijo EU s kratkoročno diverzifikacijo zanesljivih energetskih virov; poudarja, da Saudova Arabija sicer ostaja ključni svetovni akter na trgih fosilnih virov energije, a je stopila tudi na pot diverzifikacije in trajnostnosti z naložbami v energijo iz obnovljivih virov, zlasti v obsežne projekte na področju sončne energije in vodika; ugotavlja, da je Saudova Arabija zdaj med desetimi največjimi svetovnimi trgi shranjevanja energije, s čimer je še utrdila svojo vodilno vlogo na področju energije iz obnovljivih virov; poudarja, da lahko izkoriščanje ogromnega potenciala Saudove Arabije za sončno energijo skupaj z naprednimi tehnologijami EU za obnovljive vire omogoči skupne pobude na področjih zelenega vodika, trajnostnih goriv in energetske infrastrukture naslednje generacije;

5. znova potrjuje, da EU predano podpira Saudovo Arabijo pri prizadevanjih za socialno-ekonomsko diverzifikacijo in reforme, vključno s spodbujanjem trajnostnega razvoja;

6. znova potrjuje, da je EU še naprej zavezana spodbujanju varnega in vzajemno koristnega brezvizumskega potovalnega režima s preostalimi petimi državami GCC, da bi zagotovila njihovo enako obravnavo, kar bi bilo mogoče oceniti v sklopu nove vizumske strategije EU; ugotavlja, da imajo turisti iz Saudove Arabije velik gospodarski pomen za države članice Evropske unije, saj podpirajo ključne sektorje, kot so gostinstvo in hotelirstvo, maloprodaja in kulturna industrija; poudarja, da saudski državljani ne povzročajo nezakonitih migracijskih pritiskov[4], zato poziva Komisijo in države članice, naj opustijo schengenske vizumske obveznosti, ko bo odobren kaskadni režim, da bi spodbudili turizem, povečali medosebne stike ter dodatno okrepili gospodarske in kulturne vezi med EU in Saudovo Arabijo;

7. poziva EU, naj dodatno spodbudi regulativno sodelovanje, ki bo prispevalo k prizadevanjem Saudove Arabije za oblikovanje pravil in

---

[4] Izvedbeni sklep Komisije z dne 22. aprila 2024 o določitvi prilagojenih pravil o izdaji vizumov za večkratni vstop državljanom Saudove Arabije, ki prebivajo v Saudovi Arabiji in v Saudovi Arabiji zaprosijo za vizum za kratkoročno bivanje, ter razveljavitvi Izvedbenega sklepa Komisije C(2022)8007 (C(2024)2689).

postopkov za uspešno energijsko diverzifikacijo in socialno-ekonomsko reformo; spodbuja tesnejša partnerstva med izobraževalnimi in raziskovalnimi subjekti iz EU in Saudove Arabije, tudi prek programov, kot sta Erasmus Mundus in Obzorje Evropa; poudarja, da je pomembno ustvariti pogoje, ki so potrebni za večjo mobilnost študentov; poudarja, da bodo boljše možnosti za izmenjavo med mladimi znatno prispevale k utrjevanju odnosov med EU, Saudovo Arabijo in vso zalivsko regijo;

Zunanjepolitične prednostne naloge Saudove Arabije in priložnosti za EU

8. poudarja, da je Saudova Arabija čedalje pomembnejši diplomatski akter, ki veliko prispeva k regionalni in svetovni stabilnosti, zlasti v kontekstu izraelskih vojaških operacij v Gazi ter v povezavi z nedavnimi dogodki v Siriji, Libanonu, Jemnu, Rdečem morju in Sudanu;

9. poziva k tesnejšemu zunanjemu in varnostnemu sodelovanju, saj se razmere v regiji zaostrujejo; poudarja, da se v skupnem sporočilu o strateškem partnerstvu z Zalivom in prihodnjem sporazumu o strateškem partnerstvu poziva k tesnejšemu političnemu in varnostnemu sodelovanju; poudarja, da mora takšno sodelovanje temeljiti na skupni zavezanosti spoštovanju mednarodnega prava, vključno s človekovimi pravicami, mednarodnega humanitarnega prava in ustanovne listine OZN; izraža podporo sklepu Sveta iz julija 2025, s katerim sta bili Komisija in visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko pooblaščeni, da začneta pogajanja o vzpostavitvi strateškega partnerstva s Kraljevino Saudovo Arabijo; priznava, da je ta pobuda ključna priložnost za napredek strateških interesov EU, spodbujanje regionalne stabilnosti ter krepitev sodelovanja na področjih energije in varnosti; poziva k odločnemu in dejavnemu sodelovanju obeh strani v celotnem pogajalskem procesu, da bi zagotovili hitro in pravočasno sklenitev partnerstva; poudarja, da bi moralo okrepljeno sodelovanje EU s Saudovo Arabijo prispevati tudi h krepitvi skupnih zavez za mir in stabilnost ter k zaščiti multilateralnega sistema, ki temelji na pravilih;

10. poudarja pomembno diplomatsko vlogo Saudove Arabije, zlasti s podporo umirjanja razmer v Jemnu, krepitvijo pomorske varnosti v Rdečem morju, organizacijo pogovorov o Ukrajini in spodbujanjem dialoga o Sudanu, saj konstruktivno prispeva k regionalni in mednarodni stabilnosti;

11. poziva Saudovo Arabijo, naj še naprej sodeluje z EU na področju boja proti terorizmu in preprečevanja radikalizacije, ki mora potekati v skladu z mednarodnimi standardi človekovih pravic; poudarja pomen daljnosežne usklajenosti EU in Saudove Arabije na teh področjih;

12. priznava prizadevanja Saudove Arabije, da bi prispevala k umiritvi razmer v zvezi z izraelskimi vojaškimi operacijami v Gazi; opominja na svoje stališče, izraženo v resoluciji z dne 11. septembra 2025 o Gazi na kritični točki: ukrepi EU proti lakoti, nujno potrebna izpustitev talcev in napredek pri uresničevanju rešitve dveh držav[5], ter pozdravlja newyorško deklaracijo o mirnem reševanju palestinskega vprašanja in uvedbi dveh držav z dne 29. julija 2025 in njeno potrditev na generalni skupščini OZN 12. septembra 2025;

13. priznava prizadevanja Saudove Arabije in nekaterih drugih arabskih držav, da bi na podlagi Abrahamovega sporazuma iz leta 2020 normalizirale diplomatske odnose z Izraelom; poziva EU, naj podpre pobude za široko regionalno in mednarodno podporo za tesnejše arabsko-izraelske odnose v prihodnosti v okviru EU, ki predvideva sprejeto rešitev dveh držav, da bi spodbudili regionalno stabilnost;

14. pozdravlja obsežna diplomatska in finančna prizadevanja Saudove Arabije v Siriji, med drugim prek regionalnega posvetovanja ter širšega prizadevanja za stabilizacijo razmer in obnovo; poziva Saudovo Arabijo in njene partnerje v regiji, naj prehodni sirski vladi pomagajo pri vzpostavitvi trajne in vključujoče politične in varnostne strukture; poudarja pomen ohranjanja suverenosti in ozemeljske celovitosti Sirije ter udeležbe in zaščite sirskih manjšin; poziva k tesnejšemu sodelovanju med EU in Saudovo Arabijo, da bi si prizadevali za mirno in vključujočo tranzicijo v Siriji ter zaščitili kristjane in vse skupnosti v Siriji tako, da bi zagotovili njihovo varnost in versko svobodo, pa tudi varstvo njihove kulturne dediščine;

15. znova potrjuje, da EU podpira politično in socialno-ekonomsko obnovo Libanona, ter poudarja, kako pomembno je, da EU in Saudova Arabija sodelujeta pri izvajanju resolucije varnostnega sveta OZN št. 1701 (2006) in podpirata libanonske oborožene sile; pozdravlja prizadevanja libanonske vlade in poziva k razorožitvi Hezbolaha; znova poudarja, kako pomembno je, da vse države v regiji spoštujejo suverenost in ozemeljsko celovitost Libanona, hkrati pa poziva vse strani, naj zaščitijo pripadnike začasnih mirovnih sil OZN v Libanonu (UNIFIL);

16. se zaveda, da ima Saudova Arabija konstruktivno vlogo v trenutnih regionalnih napetostih, da tesneje sodeluje z Združenimi arabskimi emirati in da postopoma normalizira diplomatske odnose z Iranom; poudarja, da sta EU in Saudova Arabija usklajeni glede omejevanja iranskih posrednikov in ustavitve nadaljnjega razvoja iranskega jedrskega programa;

17. poudarja, da je vzpostavitev trajnega miru v Jemnu skupna prednostna naloga EU in Saudove Arabije, in pozdravlja, da je

---

5 Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0199.

slednja še zmeraj predana vključujoči politični rešitvi v Jemnu; poziva Saudovo Arabijo, naj podpre neodvisen mednarodni preiskovalni mehanizem za kršitve mednarodnega humanitarnega prava v Jemnu med letoma 2015 in 2022; spodbuja povečanje humanitarne pomoči EU in Saudove Arabije Jemnu ter skupna prizadevanja za preprečevanje napadov na humanitarne delavce;

18. pozdravlja pogovore pod okriljem OZN, ki so potekali januarja 2025 v Riadu, da bi oblikovali načrt za vključujoč mir v Jemnu, in na katerih je bil dosežen napredek pri rokih za razorožitev hutijevcev; ugotavlja, da so ti še vedno odvisni od gospodarske pomoči Saudove Arabije;

19. poudarja, da je EU neomajno predana varstvu pomorskih poti in mednarodnih navigacijskih pravic v Rdečem morju; poudarja, da je Saudova Arabija zavezana pomorski varnosti, in jo poziva k tesnejšemu političnemu in obveščevalnemu sodelovanju z operacijo EU za pomorsko varnost Aspides in z državami članicami EU nasploh;

20. pozdravlja, da Saudova Arabija gosti pogajanja o prekinitvi ognja v Ukrajini; poziva jo, naj tesneje sodeluje s partnerji pri podpiranju sankcij proti Ruski federaciji in sprejme ukrepe, s katerimi bo pomagala ustaviti dejavnosti ruske flote v senci;

21. je seznanjen z zavezo Saudove Arabije, da bo v ZDA opravila naložbe v višini 600 milijard USD, vključno z obrambnim sporazumom in strateškim sodelovanjem na področju novih tehnologij;

22. priznava vlogo Saudove Arabije pri spodbujanju večstranskega sodelovanja, tudi prek večje zavzetosti v Afriki, zlasti v Sahelu, in Aziji; poziva k tesnejšemu usklajevanju med EU in Saudovo Arabijo pri sodelovanju na področju energije, razvoju medregionalne infrastrukture, krepitvi zmogljivosti, razvoju človeškega kapitala, finančnih instrumentih in naložbenih mehanizmih po vsej afriški celini; poudarja, kako pomembno je, da se projekti pod vodstvom Saudove Arabije vključijo v okvire EU, med drugim v pobudo Global Gateway;

23. ugotavlja, da je Saudova Arabija prejela uradno povabilo, da postane članica skupine držav BRICS; ugotavlja, da njeni stiki s to skupino pričajo o trendu v smeri raznolikih zavezništev; poziva EU, naj konstruktivno sodeluje s Saudovo Arabijo v multilateralnih forumih, da bi zaščitila vzajemne trgovinske in naložbene interese;

24. je seznanjen, da Saudova Arabija poglablja bilateralne odnose s Turčijo, zlasti na področju varnosti in obrambe; poziva jo, naj te odnose izkoristi za spodbujanje Turčije, naj konstruktivno prispeva k mirovnemu procesu na Bližnjem vzhodu, tako da Hamas razglasi za teroristično organizacijo ter ga preneha politično, gospodarsko in logistično podpirati;

25. pozdravlja, da Saudova Arabija ohranja dosledno stališče do uvrstitve Muslimanske bratovščine med teroristične organizacije, ter poziva EU in njene države članice, naj sledijo temu zgledu in Muslimansko bratovščino označijo za teroristično organizacijo;

Socialno-ekonomska preobrazba Saudove Arabije in priložnosti za EU

26. pozdravlja smele načrte Saudove Arabije v strategiji Vision 2030, v kateri so opisane pomembne socialno-ekonomske reforme za posodobitev države in njenih institucij, pa tudi za diverzifikacijo gospodarstva;

27. poziva Saudovo Arabijo, naj pri uresničevanju načrtov iz strategije Vision 2030 preoblikuje svojo energetsko krajino in preide na energijo iz obnovljivih virov in zeleni vodik; poziva jo, naj spoštuje svoje zaveze iz Pariškega sporazuma v skladu s strokovnim mnenjem OZN; ugotavlja, da je EU pripravljena sodelovati s partnerji v Saudovi Arabiji pri projektih, ki spodbujajo okoljske cilje obeh regij; poudarja zavezanost Kraljevine Saudove Arabije energetskemu prehodu in opozarja na njeno zavezo, da bo do leta 2060 dosegla ničelno stopnjo neto emisij, do leta 2030 pa polovico električne energije proizvedla iz obnovljivih virov; v zvezi s tem pozdravlja njen vodilni projekt za proizvodnjo štirih milijonov ton čistega vodika letno do leta 2030;

28. poudarja, da ima Saudova Arabija vse pomembnejšo vlogo v dobavnih verigah z minerali in si prizadeva za uskladitev z dobrimi mednarodnimi praksami; poudarja, da bo razširitev sodelovanja med EU in Saudovo Arabijo na tem področju ključna za nadaljnjo konsolidacijo strategije EU za zmanjševanje tveganj in njenih prizadevanj za diverzifikacijo oskrbe s surovinami;

29. priznava, da je Saudova Arabija dosegla napredek pri odpravljanju visoke stopnje brezposelnosti mladih, saj se je ta s 35,01 % leta 2006 znižala na 16 % leta 2023; priporoča, naj Saudova Arabija še naprej daje prednost temu vprašanju;

30. pozdravlja pristop oblasti Saudove Arabije za večjo strpnost in odmik od restriktivnih verskih politik; je seznanjen z neposredno povezavo med strpnostjo in trajnostno gospodarsko rastjo in poudarja, da odprtost in vključenost spodbujata pogoje za inovacije, naložbe in socialni napredek; pozdravlja pozitivne reforme učnih načrtov, izvedene v Saudovi Arabiji, zlasti odstranitev diskriminirajoče verske vsebine, in spodbuja nadaljnji napredek v tej smeri; spodbuja Saudovo Arabijo, naj te reforme nadaljuje;

31. poudarja, da je Saudova Arabija dosegla precejšen napredek pri povečevanju deleža žensk v delovni sili, ki se je povečal na 36 %, prav tako pa so dobile pravico do vožnje in potovanja brez moškega spremstva; poudarja, da se je stopnja delovne aktivnosti žensk v

Saudovi Arabiji od leta 2017 več kot podvojila; ugotavlja, da imajo Saudijke v lasti že 45 % malih in srednjih podjetij ter 17 % vseh podjetij; meni, da ta razvoj kaže učinek pravnih reform, izvedenih od leta 2018, tudi odprave prepovedi vožnje[6], sprejetja zakona o preprečevanju nadlegovanja in novih predpisov glede osebnega statusa, s katerimi je bila minimalna starost za sklenitev zakonske zveze zvišana na 18 let in povečana avtonomija žensk; poudarja te dosežke in spodbuja nadaljevanje reform, ki bodo izboljšale pravice žensk in povečale njihovo udeležbo v javnem življenju, pri čemer ženske trenutno predstavljajo 41 % uslužbencev javne uprave, vključno z višjimi diplomatskimi predstavniki, 20 % članov sveta šura, iz te države pa je tudi prva arabska muslimanka, ki je potovala v vesolje; ugotavlja, da kljub napredku še vedno obstajajo izzivi, tudi v zvezi z zakonom o osebnem statusu ter neenakostjo moških in žensk pri porokah, ločitvah, skrbništvu nad otroki, dedovanju in lastninskih pravicah;

32. ugotavlja, da je Saudova Arabija med pripravami na svetovno razstavo EXPO leta 2030 in svetovno prvenstvo v nogometu leta 2034 začela izvajati vrsto ambicioznih infrastrukturnih projektov; se zanaša, da bo saudska vlada delavcem sposobna zagotoviti pravico do svobodnega združevanja, in poudarja, da še vedno obstajajo pomisleki glede ravnanja z delavci in njihovih pravic ter glede stopnje umrljivosti migrantov v nesrečah na delovnem mestu; priznava reforme trga dela, hkrati pa poziva Saudovo Arabijo, naj poskrbi, da bo prepoved sistema sponzorstva (kafala) iz leta 2025 res uveljavljena in da bodo imeli delavci pravico do stavke in kolektivnih pogajanj; pričakuje, da bo Saudova Arabija izkoristila priložnost, ki jo ponuja svetovno nogometno prvenstvo leta 2034, in nadaljevala reforme; poziva jo, naj spoštuje zakonodajo EU o potrebni skrbnosti in spremljanju podjetij, ki zaposlujejo, da bodo krila vse s tem povezane stroške in pristojbine, in naj sprejme ukrepe za povračilo nezakonitih pristojbin, ki so jih ob zaposlitvi plačali delavci;

33. se zaveda priložnosti in podobnih interesov pri sodelovanju EU in Saudove Arabije v strateškem partnerstvu EU-GCC in pri pobudi EU za gospodarski koridor med Indijo, Bližnjim vzhodom in Evropo (IMEC) v sklopu strategije Global Gateway, ki naj bi pospešila naložbe v električne kable, podmorske telekomunikacijske in podatkovne kable ter plinovode za zeleni vodik; ocenjuje njegov potencial za povezovanje EU prek multimodalnih prometnih povezav; je seznanjen z udeležbo Združenih držav Amerike; odločno poziva k odpravi vrzeli v financiranju IMEC z naložbami EU, ZDA in zalivskih držav ter spodbujanju trajnostnega razvoja infrastrukture; poudarja strateški pomen, ki ga ima koridor IMEC kot preobrazbeno gonilo regionalne povezljivosti, gospodarskega zbliževanja in geopolitičnega sodelovanja; je seznanjen s potencialom za širše sodelovanje na

---

6 Svetovni gospodarski forum, „Saudi women are now legally allowed to drive“ (Nova zakonodaja Saudijkam dovoli voziti), 25. junij 2018.

področju strateške digitalne infrastrukture, vključno z raznolikimi in varnimi podatkovnimi potmi, ki povezujejo zalivske države in Evropo s skupnim ciljem krepitve digitalne odpornosti, varnosti podatkov in povezljivosti Evrope z Azijo in Afriko; se zaveda aktualnih prizadevanj Evropske gospodarske zbornice v Kraljevini Saudovi Arabiji (ECCKSA), da bi spodbudila sodelovanje med evropskimi podjetji in Saudovo Arabijo pri prometni in logistični infrastrukturi;

Človekove pravice

34. poziva k tesnejšemu sodelovanju med EU in Saudovo Arabijo na področju človekovih pravic; pozdravlja dialog med stranema o človekovih pravicah pod vodstvom komisije Saudove Arabije za človekove pravice in posebnega predstavnika EU za človekove pravice, pri čemer je decembra 2024 v Riadu potekala že četrta izvedba; ugotavlja, da se je razpravljalo o številnih vprašanjih, povezanih s človekovimi pravicami, med drugim o pravicah žensk in ranljivih skupin, pravni državi, pravici do poštenega sojenja, smrtni kazni, svobodi izražanja, zbiranja in združevanja, trgovini z ljudmi, ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, dvostranskem sodelovanju med EU in Saudovo Arabijo ter dejavnostih na multilateralnih forumih o človekovih pravicah; poudarja, da so dialogi o človekovih pravicah središčna platforma za izmenjavo stališč o mednarodnih človekovih pravicah in bolj poglobljeno večstransko sodelovanje in da bi morali biti ta in vsi drugi dialogi EU o človekovih pravicah namenjeni temu, da se zagotovi konkreten, merljiv in časovno opredeljen napredek na področju človekovih pravic, vključno z reformami na tem področju, prenehanjem zlorabljajočih politik, prevzetjem odgovornosti za zlorabe in izpustitvijo neupravičeno zaprtih posameznikov; poziva, naj se vzpostavi strukturiran mehanizem EU za spremljanje z jasnimi referenčnimi merili, časovnim načrtom in naknadnimi ukrepi, da se spodbudi nadaljnji napredek na področju človekovih pravic; poziva EU in države članice, naj se med pogajanji o bilateralnih partnerskih sporazumih s Saudovo Arabijo dogovorijo o pogojih glede človekovih pravic, med drugim o tem, da Saudova Arabija ratificira temeljne konvencije o človekovih pravicah in pravicah delavcev ter izpusti neupravičeno zaprte posameznike;

35. se zaveda, da Saudova Arabija izvaja socialne reforme, med katere se uvrščajo novi zakon o civilnih transakcijah, napredek pri opolnomočenju žensk, priprava osnutka kazenskega zakonika, reforma sponzorskega sistema za migrantsko delo (kafala) in izvajanje novih delovnih predpisov; ugotavlja pa, da pravni sistem Saudove Arabije zaradi neobstoja kodificiranega kazenskega prava in ohlapne zakonodaje težko zagotavlja, da nekatere pravice ne postanejo predmet inkriminacije;

36. priznava, da je civilna družba v Saudovi Arabiji vse bolj prepoznavna, saj tam obstaja več kot 5400 registriranih združenj in organizacij, ter

poziva k nadaljnjim ukrepom za podporo in ohranitev tega pozitivnega trenda; je zaskrbljen zaradi pogostejših aretacij aktivistov, pripadnikov civilne družbe, intelektualcev in zagovornikov človekovih pravic, ki v skladu z mednarodnim pravom o človekovih pravicah uveljavljajo svojo pravico do svobode izražanja v spletu in drugje; spodbuja Saudovo Arabijo, naj svojo opredelitev terorizma uskladi z mednarodnimi standardi; poziva k takojšnji izpustitvi posameznikov, pridržanih zaradi mirnega uveljavljanja pravic, zlasti ključnih aktivistov, zagovornikov človekovih pravic, miroljubnih kritikov, akademikov in duhovnikov, ter poziva k odpravi prepovedi potovanja za tiste, ki so bili izpuščeni; želi spomniti, da je Parlament nagrado Saharova za leto 2015 podelil saudskemu blogerju Raifu Badaviju; poziva Saudovo Arabijo, naj vstop in obisk države dovoli širšemu krogu organizacij za človekove pravice;

37. je seznanjen s strategijo Saudove Arabije za človekove pravice za svetovno prvenstvo FIFA leta 2034; znova potrjuje, da je EU pripravljena podpreti aktualne saudske reforme na področju človekovih pravic, dela in zakonodaje; poziva k tesnejšemu sodelovanju z OZN in Mednarodno organizacijo dela na področju pravic delavcev migrantov v prizadevanju za nadaljnje celovite in vključujoče reforme trga dela v skladu z mednarodnimi standardi, zlasti pred prireditvijo EXPO 2030 in svetovnim nogometnim prvenstvom leta 2034, da bodo vse smrti in nesreče delavcev migrantov, ne glede na zaznani vzrok, čas in kraj, ustrezno preiskane in da bodo družine preminulih pravočasno prejele pošteno odškodnino;

38. ponovno potrjuje zavezanost EU odpravi smrtne kazni v vseh okoliščinah in njeno načelno zavezanost, da si bo skupaj s Saudovo Arabijo prizadevala za to; je zaskrbljen zaradi porasta usmrtitev v tej državi, saj je bilo leta 2024 usmrčenih največ ljudi doslej, tj. več kot 345; poziva Saudovo Arabijo, naj uvede moratorij na usmrtitve; obsoja nadaljnjo uporabo smrtne kazni za kazniva dejanja, ki niso povzročila smrti, zlasti tista, povezana z drogami, saj se s tem krši mednarodno pravo o človekovih pravicah, ki omejuje uporabo smrtne kazni na najhujša kazniva dejanja, prav tako pa obsoja dejstvo, da je bila več kot polovica usmrčenih v letu 2025 tujih državljanov, obsojenih na procesih, ki niso izpolnjevali mednarodnih standardov poštenega sojenja; poziva, naj se dekriminalizirajo spolni odnosi med osebami istega spola;

39. obžaluje, da so še vedno pridržani posamezniki, obsojeni na smrt zaradi kaznivih dejanj, ki so jih storili kot otroci, ter poziva saudske oblasti, naj razveljavijo njihove smrtne obsodbe v skladu z obveznostmi kraljevine na podlagi mednarodnega prava in kraljevega odloka iz aprila 2020; poziva Saudovo Arabijo, naj takoj in brezpogojno izpusti vse posameznike, ki so priprti, ker so mirno uveljavljali svoje človekove pravice;

40. poziva Saudovo Arabijo, naj ratificira vse temeljne mednarodne konvencije o človekovih pravicah in pravicah delavcev; spodbuja jo, naj zagotovi, da bo vsa obstoječa in nova zakonodaja, vključno s kazenskim zakonikom, skladna z mednarodnimi standardi za človekove pravice, in poudarja, kako pomembno pri tem je tesno sodelovanje z OZN in neodvisnimi organizacijami civilne družbe;

°

° °

41. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, njegovemu veličanstvu kralju Salmanu bin Abdulazizu Al Saudu, prestolonasledniku Mohamedu bin Salmanu Al Saudu, vladi Kraljevine Saudove Arabije in svetu šura; poziva, naj se ta resolucija prevede v arabščino.